

FUNDACIÓ PRIVADA AVISMÓN-CATALUNYA

Seu social: Barcelona

Àmbit geogràfic: comarcal

Forma jurídica: fundació

- 11 persones treballadores
- 512 persones voluntàries
- 613 persones sòcies
- 953 persones ateses en serveis a la gent gran
- 850 persones ateses en serveis d'atenció a la dependència i la discapacitat
- 10 persones ateses en serveis a altres col·lectius en situació d'exclusió social
- 85 persones ateses en serveis d'atenció a nouvingudes

www.avismon.org

Breu història de l'organització

El 24/04/1996 es va registrar l'Associació Avismón Catalunya en el Registre d'Associacions de la Generalitat, amb el núm. 17.982. Una entitat sense afany de lucre nascuda de la inquietud d'una sèrie de persones procedents dels diferents camps culturals i professionals de la societat catalana, amb ganes de treballar i aportar el seu granet de sorra envers la gent gran. No només es pretenia atendre les seves necessitats econòmiques, també es desitjava fer front a les seves necessitats espirituals, socials, etc.

Es va produir la transformació de l'entitat en Fundació Privada, quedant inscrita el 10/03/2010 en el Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya, amb el núm. 2.610. Amb l'increment de recursos (voluntariat, socis/es, col·laboradors) es van ampliar els serveis oferts a la gent gran de forma gratuïta fins als actuals:

- Acompanyament (suport afectiu, integració social, acompanyament en la salut i la fragilitat).
- Mentoria (suport en tràmits i gestions).
- Promoció de l'autonomia (tallers de benestar i nous aprenentatges).
- Sensibilització i investigació.
- Suport de permanència a la llar (atenció a la persona, atenció a la llar, suport a la mobilitat, suport a les necessitats bàsiques).

Amb els anys també s'ha ampliat l'àmbit geogràfic d'actuació i enguany s'atén a persones tant del Barcelonès com del Tarragonès.

Missió

- Promoure el benestar, la integració social, la millora de la qualitat de vida i la protecció dels drets fonamentals de la gent gran.
- Pal·liar la solitud de les persones grans i el risc d'exclusió social.
- Impulsar el voluntariat com a agent transformador, en especial atenció, a la participació social i comunitària protagonitzada per les persones grans voluntàries.

Descripció de l'activitat

L'activitat de l'organització se centra en el voluntariat social, el suport i l'envelliment actiu de les persones grans i les acompanya en el seu procés vital d'envelliment i autocura, empoderant-les en la defensa i promoció de l'exercici efectiu dels drets com a membres actius en la vida social, econòmica i cultural del lloc de vida que hagin triat.

Promociona el benestar, la integració social, la millora de la qualitat de vida i la protecció dels drets fonamentals de la gent gran, contribuint a pal·liar el seu sentiment de solitud no desitjada i el

risc d'exclusió social per la falta de recursos econòmics, suport social o familiar i/o salut fràgil.

Impulsa el voluntariat com a agent transformador, parant atenció a la participació social i comunitària protagonitzada per les persones grans voluntàries, apostant pel foment de la cooperació comunitària i treballant en xarxa amb altres entitats del Tercer Sector social, amb centres educatius i amb administracions.

Els serveis de fundació són recursos gratuïts que complementen altres serveis públics i privats, permetent que l'objectiu comú de tots els ens implicats, s'aconsegueixi amb una major qualitat de servei i humanització.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

OBLIDES O ACOMPANYES?

Breu descripció

Acompanyament i suport emocional de persones grans que experimenten sentiment de solitud no desitjada i que pateixen o estan en risc de patir exclusió social, per la seva avançada edat, per la seva insuficiència de recursos econòmics, per la seva vulnerabilitat física en patir malalties cròniques i/o degeneratives i per la manca de suport familiar/social. Són persones d'àmbit urbà, residents a les comarques del Barcelonès i Tarragonès que generalment han experimentat algunes de les següents situacions: canvi de domicili, pèrdua de la parella o de relacions significatives, presència de problemes de salut mental o limitacions físiques i empitjorament de la salut. També per reducció d'activitats socials, viure amb una persona discapacitada, ser cuidadora d'una persona dependent i/o haver sofert violència masclista.

Des d'aquesta iniciativa es combat la soledat no desitjada de la gent gran derivada als nostres serveis per professionals de treball social dels Serveis Socials, CAP, personal tècnic de Tele-assistència, Serveis d'Atenció a Domicili, etc. mitjançant un equip de professionals i de voluntariat que acompanya a les persones grans a través de diverses activitats:

- Suport afectiu i emocional a través de trucades telefòniques i acompanyaments a domicili.
- Empoderament a través de suport i acompanyament en tràmits i gestions.
- Suport en la salut i fragilitat a través d'acompanyaments a visites/proves/intervencions mèdiques.
- Promoció de l'autonomia mitjançant cursos i tallers que fomenten l'envelliment actiu i hàbits saludables.
- Suport de permanència a la llar mitjançant serveis domiciliaris que promouen al dret a envellir dignament en el lloc que desitgi la persona i retarden l'ingrés en centres residencials.
- Activitats d'integració i participació comunitària per tal que

se sentin acompanyades, incrementin la seva autoestima, s'empoderin, teixeixin nous vincles afectius i recuperin el seu valor com a actiu social.

Aportació de valor de la iniciativa

En relació amb els serveis oferts per les administracions públiques o altres entitats privades, la fundació no només dona suport emocional i acompanya a les persones grans que experimenten sentiment de solitud no desitjada sinó que també procura el seu benestar en la seva quotidianitat a través de serveis domiciliaris gratuïts (neteja, fisioteràpia, podologia, suport psicològic, perruqueria, petits arranjaments) que moltes vegades no són brindats per recursos públics, que es demoren en l'assignació o que, quan són assignats, resulten insuficients.

També es lluita per trencar l'escletxa digital que comporten certs tràmits burocràtics des de l'acompanyament a les persones grans per realitzar tràmits i gestions de diferents tipologies i per garantir l'accés a la sanitat i el dret a ser ateses correctament acompanyant-les a proves, visites i intervencions mèdiques.

Necessitats identificades

La iniciativa respon a una necessitat social, donat que les evidències assenyalen que les persones més vulnerables són les que poden patir de forma més acusada el sentiment de solitud, incrementant la situació de risc d'exclusió social en què vivien prèviament.

Els canvis demogràfics i socials de les últimes dècades han portat, juntament amb el progressiu envelliment de la població, un augment significatiu de persones que envelleixen soles, sobretot en el medi urbà. La prolongació de l'esperança de vida, si bé ha anat acompanyada d'un retard en el deteriorament de les condicions de salut entre les persones grans, ha donat com a resultat un gran nombre de persones que superen els vuitanta-cinc anys, essent a partir d'aquesta edat quan es generalitzen els episodis més freqüents de malaltia i/o discapacitat.

L'actual conjuntura econòmica i la insuficient actualització de les pensions, ha provocat un alt grau de risc d'exclusió i vulnerabilitat entre les persones d'edat avançada, a causa de l'escassetat o insuficiència de recursos, agreujada per les malalties cròniques i/o degeneratives que pateixen.

Les persones que es troben en situació de discapacitat, fragilitat o dependència desitgen mantenir el control de la seva vida tant en decisions conjunturals d'envergadura com en aspectes de les seves rutines i esdevenir quotidià. Requereixen suports de diferent tipus i intensitat segons el moment de la seva vida, les limitacions funcionals o de participació que presentin.

Principals objectius assolits

L'objectiu principal del projecte assolit es fonamenta en la prevenció, detecció i pal·liació de la soledat no volguda i risc d'exclusió de les persones grans mitjançant la promoció del seu benestar, integració social i comunitària, millora de la qualitat de vida i protecció i exercici dels seus drets a través de l'acompanyament en el seu procés vital d'envelliment, impulsant el voluntariat com a agent transformador i com altaveu per sensibilitzar i conscienciar a la població de la necessitat de construir una comunitat que proporcioni a les persones grans les cures que requereixin, respectant sempre la seva autonomia i facilitant la seva permanència a la llar per fer innecessari o retardar el seu ingrés en centres residencial.

Els objectius específics aconseguits són:

- la detecció de situacions d'aïllament i soledat no volguda
- l'acompanyament i el suport a les persones grans.
- l'oferta de serveis domiciliaris gratuïts en favor de la promoció de l'autonomia i del benestar de la gent gran.
- la promoció de l'envelliment actiu a través del foment d'hàbits saludables i de la participació social comunitària.
- la promoció del voluntariat social mitjançant la sensibilització i conscienciació ciutadana.
- la formació i capacitatció de l'equip de voluntariat.
- el foment del treball en xarxa en favor de la defensa, la protecció i l'exercici dels drets de les persones grans.

Principals resultats obtinguts

Objectiu general: Atendre situacions d'aïllament i soledat no volguda.

- Núm. de casos d'aïllament i soledat atesos durant l'any: 930

Objectius específics

- Núm. de casos detectats d'aïllament i soledat durant l'any: 930
- Núm. d'acompanyaments telefònics durant l'any: 20.000
- Núm. d'acompanyaments domiciliaris durant l'any: 5.000
- Núm. d'acompanyaments mèdics realitzats durant l'any: 500
- Núm. total d'hores de serveis domiciliaris gratuïts prestats durant l'any (fisioteràpia, podologia, psicologia, neteja, petits arranjaments, perruqueria): 1.657
- Núm. activitats socials i comunitàries organitzades i participants durant l'any: 27; 1.500.
- Núm. de publicacions de crides de voluntariat a xarxes i mitjans de comunicació; noves persones voluntàries durant l'any: 24; 60
- Núm. de formacions impartides; núm. de persones voluntàries formades durant l'any: 21; 193
- Núm. d'entitats i administracions col·laboradores: 50
- Núm. de publicacions i impactes a mitjans durant l'any: 30

Abast de l'experiència

A part de les persones destinatàries directes -persones grans en situació de vulnerabilitat i exclusió que experimenten solitud no desitjada-, també hi intervenen altres destinataris indirectes com l'equip de voluntariat i diferents grups d'interès, els quals participen, s'impliquen i es comprometen amb el projecte garantint la sostenibilitat i aportant el valor afegit real d'aquest.

La implicació ciutadana és clau per identificar les necessitats reals de la comunitat i valorar la idoneïtat dels objectius. Permet fomentar la solidaritat i la cohesió social entre els membres de la comunitat.

Les administracions públiques tenen la responsabilitat de garantir el benestar de la ciutadania i, per tant, se les convida a jugar un paper actiu en la creació i execució del projecte.

Empreses i entitats privades contribueix a generar aliances entre diferents actors, fomentant la cooperació i la col·laboració en la consecució dels objectius socials compartits.

Persones implicades en l'experiència

Treballadores: 11

Membres equips directius: 10

Sòcies: 563

Ateses: 855

Voluntàries: 310

Altres: 70 (talleristes, professionals d'altres serveis i recursos, alumnes en pràctiques, membres d'altres entitats/empreses col·laboradores.)

Principals factors clau d'èxit

La metodologia garanteix l'èxit de la iniciativa, assegurant que estigui adaptada a les necessitats de la gent gran i que tingui una base sòlida per a la seva continuïtat.

Juga un paper important la identificació real de les necessitats de la gent gran a través de l'avaluació de les seves condicions socials, econòmiques i culturals -manifestes en actes de participació activa en comissions i grups motors d'administracions públiques-, la qual facilita la posterior definició d'objectius i el pla d'acció.

Durant l'execució de la iniciativa es manté una comunicació constant amb els agents implicats i el model d'intervenció combina 3 dimensions simultàniament:

- Integralitat. Contempla tots els àmbits que ens constitueixen com a persones i en els quals ens desenvolupem (físic, psicològic, social, ambiental).

- Atenció Centrada en la Persona. Prioritza la qualitat de vida de les persones grans que requereixen atenció i cures amb una atenció professionalitzada i tècnica; posa en el centre de la planificació a la persona usuària dels serveis, les seves necessitats, opinions, preferències i voluntats per al desenvolupament dels seus plans de vida i el manteniment del control sobre les activitats del seu dia a dia.
- Comunitat. S'impliquen diferents professionals, administracions, entitats, etc.

El monitoratge i l'avaluació permet mesurar els resultats obtinguts, verificar si s'han assolit els objectius proposats i, si convé, aplicar accions de millora.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

- Reptes financers. Les crisis esdevingudes (sanitària, econòmica, etc.) han suposat un repte per al finançament de la iniciativa, ja que el nombre de persones ateses incrementa constantment i per poder donar resposta en tots els casos de manera òptima i amb un estàndard de qualitat, es requereix disposar d'uns recursos econòmics considerables.
- Reptes d'implementació. La creixent derivació d'usuaris i usuàries per part de serveis i recursos de l'administració pública (Serveis Socials, Centres d'Atenció Primària, etc.), no queda compensada amb el nombre de persones que conformen l'equip de voluntariat, considerant que la major part de les activitats no es podrien dur a terme sense el voluntariat social.
- Digitalització. Ha estat necessari adaptar els processos de la fundació al nou context socioeconòmic i tecnològic en el qual ens trobem, sent conscients de les necessitats de millora en les àrees digitals i tecnològiques d'Avismón per alinear-nos amb les necessitats actuals i poder incrementar l'impacte positiu a través de les activitats i projectes duts a terme. D'aquesta forma, vetllant per l'eficiència en la gestió, és possible donar resposta a més persones usuàries, ampliant l'impacte de la iniciativa amb una rendibilitat d'inversió de temps la qual es destina a la gent gran per tal de no diluir la humanització i la proximitat que caracteritza els serveis que oferim.

Elements innovadors que aporta l'experiència

La iniciativa s'estableix des de la perspectiva comunitària, que posa en el centre a la persona que pateix solitud no volguda en el seu entorn habitual.

Aquest entorn, i les persones i serveis que l'envolten, són el marc natural de relació i acompanyament per trencar la solitud no volguda i l'aïllament social.

Les activitats comunitàries dutes a terme possibiliten la participació i l'atenció social de les persones grans, amb la col·laboració del voluntariat, per fomentar nous vincles de qualitat i canviar el sentiment de solitud pel de pertinença a la comunitat.

Així mateix, la iniciativa evita l'exclusió social de les persones grans, per edatisme, manca de recursos econòmics o diversitat funcional, i combat la soledat i l'aïllament social fomentant l'arrelament i el sentiment de pertinença on resideixen les persones grans ateses.

Tampoc ens oblidem de la importància de conscienciar i corresponsabilitzar a la ciutadania. D'aquesta forma, la iniciativa està dissenyada perquè mitjançant aquesta també es fomentin les relacions intergeneracionals i el respecte i tolerància envers la diversitat.

Per tal que cada individu jerarquitzï la seva pertinença a diferents categories i compongui la seva pròpia identitat mitjançant multiexperiències vivencials resultants de diferents categories socials associades al gènere, l'orientació i la identitat sexual, l'origen de procedència, les condicions socioeconòmiques, etc., el projecte és inclusiu i divers.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

L'entitat desenvolupa aquesta iniciativa des de l'any 1996. Per fer sostenible aquest desplegament territorial de l'entitat es compta amb el suport i col·laboració d'ajuntaments i diputacions. Tanmateix, es col·labora amb altres entitats sense afany de lucre i a centres gestionats per l'administració pública els quals ens ajuden a fer difusió del projecte i realitzen derivacions des dels seus serveis.

A més, l'entitat disposa del suport de més de 600 amics/socis de la Fundació i disposa de fons propis d'emergència per fer front a despeses imprevistes. També té ajuda d'altres empreses i fundacions privades.

En 2022 el projecte va quedar consolidat a l'Hospitalet de Llobregat i a Tarragona ciutat, ampliant així el seu àmbit geogràfic d'actuació fet que demostra la possibilitat de transferència i reproductibilitat a altres escales geogràfiques (provincials, autonòmiques, nacionals i internacionals), motiu pel qual permet que a llarg termini, es pugui ampliar l'abast geogràfic de la iniciativa en altres zones que requereixin intervenció per fer front a la soledat no volguda i risc d'exclusió de les persones grans.

D'altra banda, és un projecte que pot adaptar-se a altres col·lectius. Qualsevol, col·lectiu en situació de vulnerabilitat que experimenti soledat no volguda, podria ser atès mitjançant aquest recurs amb la metodologia, els agents i grup d'interès que participen de forma activa procedents tant de l'àmbit públic com del privat.